

Motion till riksdagen 2020/21:1099

av Sten Bergheden (M)

Minska slöseriet med skattepengar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intensifiera arbetet för mindre slöseri med skattepengar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att minska antalet myndigheter och effektivisera de befintligas arbete och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Sverige har vi ett av världens högsta skattetryck; faktiskt går strax över hälften av en genomsnittslöntagares bruttolön till skatt. Men opinionsundersökningar visar att en klar majoritet av svenskarna tror att vi betalar ungefär en tredjedel av vår lön i skatt. Det betyder att medvetenheten om de höga skatterna är begränsad, vilket också riskerar att medföra att det politiska samtalet förvanskas.

Det är av vikt att väljarna vet hur mycket av deras pengar som går till skatt för att vi ska kunna ha en saklig debatt och kunna utkräva ansvar av politiker på olika nivåer. Med större kunskap om det faktiska skattetrycket kan väljarna också kräva mer i utbyte för sina skattepengar än vad som sker i dag. I dag finns en risk att väljarna undskattar sitt eget bidrag till skattesystemet och då också överskattar hur mycket man kan förväntas få tillbaka i form av exempelvis vård, utbildning och äldreomsorg. En större insikt i hur mycket skatt man betalar skulle leda till att fler väljare också kritiskt frågar sig vad deras pengar går till och hur de används.

Tyvär finns alltför många exempel på hur kommuner runt om i landet bygger idrottsarenor, äventyrsbad och kongresscenter för att sätta sina kommuner på kartan. Offentliga upphandlingar görs på fel sätt, och kommuner har skateboardsamordnare, arrangerar cirkus eller bygger skidtunnel. Det är inte rimliga sätt att använda medborgarnas pengar. Skattepengar ska först och främst användas till välfärdens kärna som utbildning, vård och äldreomsorg. Incitament bör införas så att kommuner i första hand lägger fokus på kvaliteten i välfärden, innan äventyrsland och dylikt eller kamelturism ens kommer på

tal. Exempelvis skulle man kunna premiera kommuner som arbetar produktivt med att minska skatteslöseriet.

Dessutom svänger sig både politiker och tjänstemän med uttalanden om gratis bussresor eller avgiftsfri vård. Det är att lura väljarna, för det är just väljarnas pengar i form av skatt som går till att subventionera, det vill säga bekosta med skattemedel, exempelvis vårdavgifter eller kollektivtrafik. Det är således varken gratis eller avgiftsfritt – det behövs mer tydlighet och ärlighet i debatten.

De senaste tio åren har antalet myndigheter visserligen minskat något, men de senaste åren har antalet årsarbetskrafter vid myndigheter vuxit enligt Statskontoret. Det finns självfallet kategorier, polisanställda till exempel, som behöver öka. Men det finns också ett flertal myndigheter som kan läggas ned, effektiviseras eller slås ihop med andra. Även i sammanhanget myndigheter behöver skatteslöseri beivras. Det duger inte att ha myndigheter som inte kan följa upp vad biståndspengar eller lån går till, som gör undermåliga upphandlingar eller skaffar obrukbara it-system. Regeringen har låtit omlokalisera flera myndigheter, men det faktum att en del av dessa ens existerade var nog det mest slående. I de årliga SOM-undersökningarna finns ofta exempel på flera myndigheter som knappt var tredje väljare har hört talas om. Till detta kan läggas att regeringen de senaste åren beslutat om att inrätta nya myndigheter på oklara grunder och med uppdrag som existerande myndigheter skulle kunna ta sig an. I sammanhanget myndigheter finns alltså potential till minskat skatteslöseri.

Således finns det finns gott om offentliga aktörer där minskat skatteslöseri och ökad effektivitet behöver bli verklighet.

Sten Bergheden (M)